

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Mělník, Seifertova 148

Adresa: Seifertova 148, 276 01 Mělník

Identifikátor školy: 600 047 369

Termín konání inspekce: 10.-14. leden 2005

Čj.:	c5-1042/05-5222
Signatura:	kc3zy117

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Mělník, Seifertova 148 byla k 8. 6. 1993 zřízena Městem Mělník jako příspěvková organizace. Jedná se o úplnou základní školu, jejíž součástí je základní škola (cílová kapacita: 520 žáků), školní družina (kapacita: 100 žáků) a škola při nemocnici (kapacita 12 žáků). K 30. 9. 2004 škola vykazala 18 tříd s 448 žáky v základní škole, 104 žáků ve školní družině a 10 žáků v jedné třídě speciální školy při nemocnici.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání v základní škole, ve škole při nemocnici a ve školní družině ve školním roce 2004/2005 ke dni inspekce. Průběh vzdělávání v předmětech *český jazyk* a *matematika* v 1. až 9. ročníku, *občanská výchova* a *fyzika* v 6. až 9. ročníku, *hudební výchova*, *výtvarná výchova*, *tělesná výchova* a *pracovní činnosti* v 1. až 5. ročníku a ve škole při nemocnici ve školním roce 2004/2005 ke dni inspekce, se zřetelem k plnění učebních plánů v celém vzdělávacím cyklu I. a II. stupně a k plnění učebních osnov ve školním roce 2003//2004.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Na I. stupni základní školy vyučuje předměty *český jazyk*, *matematiku*, *výtvarnou výchovu* a *praktické činnosti* celkem deset učitelek (devět má odbornou kvalifikaci), *hudební výchovu* sedm učitelek (šest má odbornou kvalifikaci) a *tělesnou výchovu* osm učitelek (šest má odbornou kvalifikaci).

Matematiku vyučují na II. stupni tři kvalifikované učitelky, z toho jedna není pro výuku *matematiky* odborně specializovaná. *Fyziku* vyučují dvě kvalifikované učitelky, z toho pouze jedna má specializaci pro její výuku. Výuka *občanské výchovy*, *dějepis* a *českého jazyka* na II. stupni je plně zajištěna odborně způsobilými vyučujícími s příslušnou specializací.

Výuku v základní škole při nemocnici zajišťuje učitelka bez odborné kvalifikace.

Ředitel školy je odborně způsobilý pro výuku v základní škole i pro řízení školy. Výchovná poradkyně, která byla do funkce jmenována ředitelem školy před sedmi lety, ukončila v roce 2003 studium výchovného poradenství. Učitelka zajišťující logopedickou péči má speciálně-pedagogické vzdělání.

Organizace činnosti a provozu školy je funkční. Vzájemné vztahy, pravomoci a odpovědnost jednotlivých zaměstnanců stanoví organizační řád a organizační schéma. Úkoly vyplývající z přidělených funkcí byly stanoveny v jeho příslušných kapitolách. Ředitel školy část pravomocí delegoval na svoji zástupkyni, třídní učitele, vedoucí předmětových komisí, ekonomku školy.

Činnost organizace vychází z koncepčních materiálů zpracovaných ředitelem školy. Na ně pak navazují další plány, směrnice a pokyny, které záměry konkretizují a upřesňují.

Hlavním poradním orgánem ředitele je pedagogická rada a užší vedení školy. Z jednání pedagogické rady a provozních porad jsou vedeny stručné zápisy. Ve škole jsou také zřízeny metodické orgány (předmětové komise jednotlivých předmětů, předmětová komise I. stupně). Úroveň jejich práce je rozdílná, spolupráce vyučujících je založena spíše na průběžném a neformálním setkávání a předávání informací. Velmi dobře např. funguje předmětová komise I. stupně (pro *český jazyk*, *matematiku*, *prvouku*, *vlastivědu*, *přírodovědu* a *pracovní činnosti*), v činnosti předmětových komisí *českého jazyka* a *matematiky* na II. stupni jsou rezervy např. v zajišťování materiálního zázemí obou předmětů.

Vnitřní informační systém funguje na obvyklých principech, učitelé mají přístup k potřebným informacím a vědí, kde je hledat. Informace trvalejšího rázu jsou jim poskytovány

standardními způsoby (ústně, informační nástěnky ve sborovně, v kanceláři a na chodbách školy).

Pedagogičtí pracovníci jsou při praktické realizaci výchovně-vzdělávacího procesu dle organizačního řádu řízení zejména zástupkyní ředitele školy. Začínající a nově přijatí učitelé mají své uvádějící zkušené pedagogy, se kterými mají možnost konzultovat odborné i organizační záležitosti a kteří je seznamují s materiálním vybavením školy.

Pro kontrolní a hospitační činnost má ředitel školy zpracován *Plán kontrolní činnosti*. Ten stanovuje frekvenci a oblasti kontrol v jednotlivých úsecích s konkrétní zodpovědností za jednotlivé oblasti (*dokumentace, hospitace, prohlídky a revize*). Hospitační činností je pověřena i zástupkyně ředitele školy. Hospitace realizované vedením školy v minulém období se nezaměřovaly na všechny předměty, v třídních knihách byly uvedeny i záznamy o vzájemných hospitacích vyučujících. V průběhu inspekce bylo vedení školy upozorněno na nedostatky ve vedení povinné dokumentace a neplnění učebních osnov části sledovaných předmětů, které jeho vlastní kontrolní činností zjištěny nebyly.

Ve škole se rozbíhá také širší systém zjišťování výsledků vzdělávání - autoevaluace (více v kapitole o *průběhu a výsledcích vzdělávání*).

Vedení školy zpracovalo list evidence dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, tzv. *index*. Toto vzdělávání je plánováno dle nabídek vzdělávacích institucí a finančních možností školy. Je organizováno v povinné i dobrovolné formě, promítá se zde i zájem jednotlivých pracovníků. Cíleně bylo zaměřováno na tyto oblasti: výpočetní technika, cizí jazyky a vzdělávání vedení školy ve vztahu k managementu a školou realizované doplňkové činnosti. Další vzdělávání bylo také zaměřeno na oblast moderního vyučování, výchovné a zájmové činnosti, drogové prevence a dalších patologických jevů a do oblasti péče o děti s poruchami učení a chování. Do sledované výuky se však získané uživatelské dovednosti pro práci s počítačem a další nově získané znalosti příliš nepromítly. V jednom případě ředitel školy stanovil ke vzdělávání učitelů nevhodnou dobu, tj. dobu, kdy měla probíhat výuka žáků školy. V důsledku tohoto rozhodnutí nebyl splněn týdenní učební plán v šesti třídách II. stupně školy (viz vyjádření ředitele školy k tomuto zjištění uvedené ve *Stanovisku k nesprávnému zápisu hodin v třídních knihách* ze dne 12. ledna 2005, vypracované ředitelem školy).

Hodnocení kvality pedagogické práce se opírá o kritéria, která ve svém důsledku směřují k úspěšnosti žáků v přijímacím řízení a při studiu středních škol, sledují naplňování poznávacích cílů užívaného vzdělávacího programu, částečně i zvládnutí s nimi spjatých dovedností. Analýza naplňování dalších vzdělávacích cílů (širší kompetence žáků, hodnotové cíle) nebyla v průběhu pohospitačních rozborů společně navštívených hodin, prováděných ředitelem školy v průběhu inspekce, zaznamenána. Byly také opomenuty některé metodické a organizační nedostatky (žáci měli špatné návyky při psaní a nebyli během výuky vedeni k jejich nápravě, chybějící relaxační prvky ve výuce, nepřehledné zápisy na tabuli, neefektivní organizace práce). Naopak jako velmi pozitivní prvek těchto rozborů lze hodnotit využívání autoevaluace vyučujících. Informace o práci učitelů jsou v průběhu roku získávány při hospitacích, kontrolou písemných podkladů, prostřednictvím vlastních dotazníků, rozhovorů a další autoevaluační činností. Při finančním oceňování práce zaměstnanců ředitel školy vychází z vnitřního platového předpisu, který obsahuje zejména zásady, podle nichž jsou stanovovány nenárokové složky platu (osobní hodnocení zaměstnance, odměny).

Personální podmínky vzdělávání, i přes dílčí nedostatky, umožňují realizovat zvolený vzdělávací program, byly hodnoceny stupněm dobrý (průměrný).

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola sídlí v účelovém dvouposchodovém objektu v centru města. K výuce využívá 18 standardně vybavených a, vyjma dvou, dostatečně prostorných kmenových učeben. Žákovský nábytek (zhruba v polovině tříd s možností nastavitelné výšky) je udržovaný a postupně od nejnižších ročníků obnovovaný. Z hlediska podnětnosti pro výuku sledovaných předmětů bylo výrazně příznivější prostředí tříd I. stupně, které působí příjemným estetickým dojmem a žáci zde mají k dispozici pomůcky vztahující se k aktuálně probíranému učivu.

Škola nemá dostatek prostoru pro vybudování odborných učeben, k dispozici jsou pouze tři - učebna výpočetní techniky, jazyková učebna a cvičná kuchyně. Tento nedostatek se částečně daří řešit tím, že čtyři kmenové třídy jsou současně využívány jako specializované učebny - po jedné pro výuku *výtvarné výchovy*, *zeměpisu*, *hudební výchovy* a *přírodopisu*. V počítačové učebně je k dispozici 11 počítačů s kvalitním programovým vybavením, které vyučující, dle vedených záznamů, ve výuce často uplatňují. Vybavení audiovizuální technikou je kvalitní, v průběhu inspekce bylo vyučujícími často využíváno.

Škola má dostatek učebnic a učebních textů, ve výuce využívá řady učebnic od různých vydavatelů (např. *českého jazyka* a *matematiky*). Vybavení pro výuku sledovaných předmětů na I. stupni je velmi dobré, kromě pomůcek pořizovaných od profesionálních firem si mnohé pomůcky, zejména pro procvičování učiva, zhotovují učitelky samy. Pro výuku *českého jazyka* na II. stupni, *dějepis*, *občanské výchovy* není počet odborných příruček ve vztahu k počtu žáků dostačující, chybějí i pomůcky názorné. Vybavenost pomůckami pro *matematiku* i *fyziku* je na hranici vyhovujícího a nevyhovujícího. Pomůcky jsou až na nepatrné výjimky sice funkční, avšak zastaralé.

Pro výuku *tělesné výchovy* žáků I. stupně slouží tělocvična v suterénu školy (prostorově nevyhovující) a víceúčelové školní hřiště s umělým povrchem a doskočištěm. Toto hřiště vybudované z původně školního dvora je využíváno také pro mimoškolní aktivity a činnost školní družiny. Výuka *tělesné výchovy* žáků II. stupně probíhá v městské hale *Bios* (určena hlavně k výuce míčových her) a kompletně vybavené tělocvičně v *Tyršově domě*. Nedaleké hřiště je v rekonstrukci. Doprava do městské haly *Bios* je realizována pronajímaným autobusem. Vybavení pomůckami pro výuku *tělesné výchovy* má na I. stupni velmi dobrou úroveň, pro výuku na II. stupni chybí kladina, bradla a míče na házenou.

Výtvarná výchova se na I. stupni vyučuje v kmenových třídách, na II. stupni ve výše uvedené odborné učebně. *Praktické činnosti* se vyučují v kmenových třídách, pro jejich výuku jsou k dispozici také školní kuchyně a skleník, dílnu škola nemá.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou podle potřeby pořizovány kompenzační pomůcky. Žákům s těmito potřebami z důvodu diagnostikované specifické poruchy učení (dále SPU) škola zakupuje rehabilitační pomůcky, včetně počítačových programů, které učitelé využívají při intervenční činnosti realizované zejména při ambulantní nápravě specifických výukových obtíží. V hospitované výuce tyto pomůcky použily na I. stupni pouze dvě z šesti vyučujících žáků s SPU, na II. stupni nebyly ve sledovaných hodinách využívány vůbec.

Žáci i vyučující mohou využívat žákovskou a učitelskou knihovnu umístěnou v kabinetě. Žákovská knihovna obsahuje především tituly pro mimoškolní četbu a různé encyklopedie, mnohé z nich mají vyučující na I. stupni k dispozici přímo ve třídách. Učitelská knihovna je průběžně doplňována novými metodickými materiály.

Ředitel monitoruje využívání materiálně-technických podmínek zejména při krátkých vstupech do hodin a sleduje, jak si učitelé pomůcky na výuku připravují. Svá zjištění s následnými doporučeními prezentuje na jednání pedagogické rady. V roce 2003 provedl na jeho podnět každý učitel hodnocení jedné své vyučovací hodiny, dvě z hodnotících kritérií se

zaměřovala na využívání pomůcek. Cílem této sebeevaluace bylo zkvalitnění vzdělávacího procesu prostřednictvím uvědomění si nedostatků ve vlastní práci. Bylo zjištěno, že zavedený systém monitorování využívání pomůcek ředitelem je účinnější ve vztahu k vyučujícím I. stupně. Prostory školy jsou využívány i širší veřejností, zejména pro zájmové aktivity (např. hudební, výtvarné a sportovní). V učebně výpočetní techniky se konají kurzy počítačové gramotnosti pro učitele. Na chodbách školy je stálá expozice výtvarných prací žáků, prostor u hlavního vchodu je určen k prezentaci i dalších jejich prací. Na chodbách jsou také informační nástěnky pro rodiče i žáky.

Ředitel školy má jasnou představu o optimalizaci materiálně-technických podmínek výuky, aktuálně je prioritou vybudování odborné učebny pro výuku *chemie* a *fyziky* a následně multimediální učebny. Obnova a doplňování pomůcek jsou realizovány na základě podnětu učitelů, resp. metodických orgánů, přesto jejich obnova není dostačující.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání pro výuku sledovaných předmětů byly hodnoceny stupněm dobrý (průměrný).

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Škola je zařazena do sítě škol poskytujících základní vzdělání. Deklaruje výuku podle vzdělávacího programu schváleného ministerstvem (čj. 16847/96-2-Základní škola). V průběhu inspekce bylo ve školním roce 2004/2005 ve dvou školních týdnech zjištěno nedodržení celkové týdenní hodinové dotace v jednotlivých ročnících II. stupně stanovené učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Správně realizovány jsou rozvojové programy ministerstva, které se týkají rozšíření učebních plánů v 7. až 9. ročníku. Ve volitelných předmětech mohou žáci vybírat ze čtyř jazyků (*anglický, německý, francouzský a ruský*, včetně konverzace) a *přírodovědného semináře*. Základní vzdělávací nabídka je rozšiřována také nepovinnými předměty a dalšími, zejména sportovními aktivitami (ve škole působí koordinátor volného času). Všestrannost této nabídky podporuje rozvoj osobnosti žáků a prevenci sociálně-patologických jevů mezi žáky.

Dílčí nedostatky byly zaznamenány při plnění učebních osnov části sledovaných předmětů. Bylo zjištěno, že došlo k porušení učebních osnov předmětu *hudební výchova* na I. stupni, kde bylo zařazováno učivo nad rámec platných učebních osnov, a předmětu *dějepis*, kde nebyla odučena část tematického celku zabývajícího se dějinami po 2. světové válce.

Část zápisů v třídních knihách (aktuální i z předcházejícího školního roku) po formální stránce ne vždy dostatečně průkazně zachycuje průběh vzdělávání. V třídních knihách u vyučujících *českého jazyka, matematiky a hudební výchovy* na I. stupni za školní roky 2003/2004 a 2004/2005 bylo zjištěno, že cca polovina vyučujících nevede záznamy průkazným způsobem. Například ve školním roce 2003/2004 v I. A v *matematice* - chybí zapsané učivo z kapitoly *orientace v prostoru*, ve II. A *orientace v čase*, I. A, III. A, IV. B v *hudební výchově* u nácviku písní chybí sledované cíle výuky, v I. A, II. A, IV. B v *českém jazyce ve čtení* jsou uváděny názvy článků nebo strany v čítance. Ve školním roce 2004/2005 v II. B, V. A v *českém jazyce* chybí ve *čtení* sledované cíle hodiny, jsou uvedeny pouze názvy článků, ve II. B, II. A v *hudební výchově* jsou zapisovány pouze názvy písní. V *matematice, českém jazyce a dějepise* na II. stupni část záznamů v třídních knihách není konkrétní, opakovaně se vyskytují tytéž zápisy – *Druhá mocnina, Násobení mnohočlenů, Opakování, Slovní druhy, Shrnutí učiva*, apod., chybějí i celé zápisy o učivu probraném v jednotlivých hodinách. V důsledku toho vedení školy nemá konkrétní průkazné informace o plnění učebních osnov, viz výše uvedené neplnění osnov předmětů *hudební výchova* a *dějepis*. Nedostatkem ve vedení povinné dokumentace je také zaznamenání odučeného učiva

i v hodinách, které ve skutečnosti odučeny nebyly, viz výše uvedené neplnění učebního plánu. Při kontrole dokumentace žáků byly v ojedinělých případech zjištěny formální nedostatky, např. v některých katalogových listech se vyskytovalo přepisování a škrtnání bez zřetelného označení změny, pro hodnocení v zájmových útvarech bylo použito nesprávné označení, nebyl zaveden originál katalogového listu žákovi třídy III. A, který přestoupil z jiné školy. U téhož žáka nebyla vyplněna klasifikace v závěru školního roku.

Profesní orientaci žáků 7. až 9. ročníku, evidenci integrovaných žáků, řešení výchovných problémů a informační systém směrem k zákonným zástupcům, žákům i odborné veřejnosti a koordinaci činnosti třídních učitelů zajišťuje výchovná poradkyně. Její činnost probíhá plánovitě a systematicky. Při řešení výchovných problémů i při jejich prevenci spolupracuje s třídními učiteli, preventistou sociálně-patologických jevů a rodiči žáků. z jednání se zainteresovanými osobami jsou vedeny zápisy s konkrétními závěry. Výchovné problémy, které se vyskytnou, jsou okamžitě podchyceny a řešeny, je zjednána adekvátní náprava s následnou kontrolou. O průběhu těchto jednání je ředitel školy ústně informován. Výchovná poradkyně spolupracuje s Pedagogicko psychologickou poradnou Mělník, se Speciálním pedagogickým centrem v Praze 2, s odborem sociálně-právní ochrany dětí a mládeže při Městském úřadu Mělník a s další odbornou veřejností. Výchovný poradce sděluje potřebné informace na jednáních pedagogické rady a provozních poradách – doloženo zápisy z těchto jednání.

Pro řešení problematiky sociálně-patologických jevů byl ředitelem školy v letošním školním roce jmenován nový preventista. Na základě dotazníků a jejich vyhodnocení (analýza třídních kolektivů I. a II. stupně, stanovení dílčích, krátkodobých a dlouhodobých cílů) byl pro letošní školní rok, vedle již dříve organizovaných zájmových kroužků, vypracován pětiletý projekt pro žáky 5.–9. ročníků, který bude postupně realizován a vyhodnocován. Projekt zahrnuje odborné přednášky s protidrogovou problematikou, tematické bloky zážitkové pedagogiky, zařazení problematiky patologických jevů a jejich prevence do jednotlivých předmětů (např. *český jazyk, dějepis, přírodopis, chemie, občanská a rodinná výchova*) i další jednorázové aktivity. Realizace jednotlivých úkolů je pověřenými vyučujícími průběžně zaznamenávána. Tyto údaje jsou podkladem pro celoroční vyhodnocení protidrogového programu, které v předchozích letech chybělo. Protidrogový preventista má pevně stanovené konzultační hodiny pro žáky i veřejnost. Pedagogičtí pracovníci i vedení školy jsou o činnosti protidrogové prevence průběžně informováni na pedagogických radách a provozních poradách.

Celkem škola ve *Výkazu o základní škole Škol (MŠMT ČR) V 3-01* uvedla 45 integrovaných žáků se zdravotním postižením, ale pro čtyři neměla k datu vykazování (30. 9. 2004), ani v době inspekce platné odborné posudky. Vykázáním těchto čtyř žáků nebyla dodržena *Směrnice MŠMT k integraci dětí a žáků se specifickými vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení čj. 13 710/2001-24*. Pro celkem 39 integrovaných žáků s SPU, jednoho žáka se smyslovou vadou a jednoho s tělesným postižením jsou vypracovány individuální vzdělávací plány v souladu s odbornými posudky PPP Mělník a SPC Praha 2. U výše zmiňovaných čtyř žáků s SPU byly individuální vzdělávací plány vypracovány, aniž škola znala výsledek a doporučení v té době aktuálního odborného vyšetření. Na tvorbě individuálních vzdělávacích plánů se podílejí třídní učitelé, vyučující *českého jazyka*, eventuálně *matematiky* a *cizího jazyka*. S jeho obsahem jsou prokazatelným způsobem seznamováni zákonní zástupci. Do čtyř skupin ambulantního dyslektického nácviku je zařazeno 14 žáků 2. až 5. ročníků s SPU, 12 žáků s vadnou výslovností 1. a 3. ročníku se účastní jedenkrát za 14 dní individuální logopedické péče, kterou zajišťuje speciální pedagog. Na žádost některých zákonných zástupců jsou žáci s SPU z *českého jazyka*, eventuálně z *cizího jazyka* a *matematiky* hodnoceni slovně.

Organizaci vyučovacího dne negativně ovlivňuje zejména nutnost využívání vzdálených budov k výuce *tělesné výchovy* a absence vlastní školní jídelny. Ostatní stanovená školní pravidla respektují psychohygienické zásady, věk a potřeby žáků a byla v průběhu inspekce dodržována. Bezpečnost v odborných pracovnách, školní družině i ve škole při nemocnici je ošetřena vhodnými pravidly v jejich provozních řádech. Otevřený vnější informační systém vůči rodičům a dalším partnerům umožňuje velmi dobrou prezentaci školy na veřejnosti, rodiče dostávají informace o průběhu a výsledcích vzdělávání svých dětí (organizací třídních schůzek jsou pověřeni třídní učitelé). Pro komunikaci a prezentaci využívá škola různé přenosové cesty včetně internetu, stránky školy však neobsahovaly v době inspekce aktuální informace (např. rozvrh třídy VIII. A). Škola v době inspekce zajistila poskytování informací v souladu s příslušným ustanovením zákona o svobodném přístupu k informacím.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce na I. stupni základní školy

Bylo hospitováno celkem v deseti hodinách, pouze jedna vyučující neměla potřebnou odbornou kvalifikaci pro výuku na I. stupni základní školy, což neovlivnilo kvalitu výuky po odborné ani metodické stránce.

Aktuální příprava na výuku u čtyř pedagogů byla pečlivá a zodpovědná. U ostatních vyučujících v plánování chybělo zaměření na činnostní a relaxační aktivity, plánované skupinové práce nebyly dostatečně promyšlené. Ve všech hospitovaných hodinách byla zaznamenána návaznost učiva na předcházející probíraná témata.

Výuka probíhala v kmenových třídách, které byly podnětné pro výuku a na velmi dobré estetické úrovni. Polovina vyučujících využívala v hodinách vhodné pomůcky, v ostatních převládala práce s učebnicí a zápisy na tabuli bez další podpory pomůcek. Jedna učitelka vhodně zařadila k opakování učiva skupinovou práci realizovanou na počítačích.

Třetina hodin byla bohatá svým obsahem i rozmanitými činnostmi, které vedly žáky k zájmu o učivo. Ve zbývajících hodinách bylo probírané učivo prezentováno prostřednictvím frontálních a samostatných prací. V těchto hodinách nebyli žáci podněcováni k aktivitě, v důsledku toho se ve dvou z nich objevila značná nekázeň. Ve čtyřech hodinách byla vhodně zařazena skupinová práce, při které vyučující žáky cíleně vedly ke vzájemné kooperaci. V dalších dvou hodinách učitelky zvolily pro skupinovou práci úkoly, které byly vhodnější pro individuální plnění. Během vyučovacích hodin učitelky neopomíjely individuální a diferencovaný přístup k integrovaným žákům, ale bez podpory speciálních pomůcek a bez zařazení speciálně-pedagogických metod práce. Věcná a odborná správnost výuky byla patrná u většiny vyučujících.

V polovině hodin byli žáci průběžně motivováni herními nebo soutěživými prvky, mezipředmětovými vztahy, vhodně volenými pomůckami a vstřícným přístupem pedagogů. U dvou třetin vyučujících chyběla úvodní motivace žáků.

Třetina učitelek vedla cíleně žáky k odpovědím celou větou, v ostatních hodinách byl tento cíl opomíjen. Ve dvou hodinách nebyla jasně stanovena pravidla pro vzájemnou komunikaci a toleranci. Svým vstřícným, klidným a vyrovnaným přístupem, kromě dvou zmíněných hodin, vytvářely učitelky klidnou, nestresující pracovní atmosféru. Ve čtvrtině hodin převažoval mluvní projev vyučujících.

Hodnocení žáků bylo objektivní, vyučující využívaly slovní pochvalu, známku či odměnu. V jednom případě bylo provedeno hodnocení vyučovací hodiny samotnými žáky, sebehodnocení žáků nebylo zařazeno ani v jedné ze sledovaných hodin. Velmi malá pozornost byla věnována závěrečnému zhodnocení vyučovacích hodin. Pouze v jedné hodině učitelka velmi taktním způsobem zdůvodnila klasifikaci žáků při čtení. Frekvence klasifikace v záznamnicích a v žákovských knížkách je přiměřená, převažují známky z mluvnického

učiva a ze čtení. Písemné projevy žáků jsou průběžně kontrolovány, úprava v sešitech je rozdílná.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce na I. stupni základní školy byly hodnoceny stupněm dobrý (průměrný).

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice na I. stupni základní školy

Celkem bylo v průběhu inspekce hospitováno v devíti vyučovacích hodinách u devíti vyučujících, z nichž pouze jedna nesplňovala odborné kvalifikační předpoklady. Tato skutečnost neměla vliv na kvalitu sledované hodiny, vyučující vhodně využila své dlouholeté pedagogické zkušenosti.

Učivo navazovalo vždy na dříve probíranou učební látku. Příprava učitelek na výuku byla svědomitá, u třetiny vyučujících se objevily rezervy v plánování úkolů vhodných pro skupinovou práci a problémové úkoly. Učitelky účelně naplánovaly učivo k opakování a upevnění dříve probírané učební látky.

Učebny byly pro žáky podnětné, pouze dvě omezovaly svou velikostí volný pohyb žáků po třídě. V polovině hodin probíhala výuka pouze s využitím učebních textů a zápisků na tabuli, které byly ve třech případech velmi nepřehledné. Během výuky, kromě jedné hodiny, nebyla využita výpočetní ani audiovizuální technika, i když struktura některých hodin dávala příležitost k jejich uplatnění. Třetina učitelek vhodně využívala širší škálu pomůcek (pracovní listy a kartičky, nástěnné obrazy, názorné pomůcky), což žákům usnadňovalo pochopení učiva.

Dvě třetiny hodin byly jednotvárné, s převahou frontální práce bez organizačních změn. Ve zbývajících třetině sledovaných hodin vyučující promyšleně střídaly skupinovou práci, práci s chybou, aktivní činnosti žáků s vhodným a nenásilným zařazením relaxačních prvků. Při výkladu nové látky byly učitelkami zvoleny správné metodické postupy. V jedné hodině nebyl žákům vysvětlen postup při řešení složité slovní úlohy, což vedlo k jejich nezdaru.

Polovina vyučujících motivovala žáky v úvodu hodin seznámením s obsahem učiva. V ostatních hodinách úvodní motivace chyběla. Všechny učitelky v průběhu výuky motivovaly žáky převážně mezipředmětovými vztahy, pozitivním hodnocením, taktickým přístupem k jejich neúspěchu.

Dvě vyučující důsledně nevedly žáky k dodržování pravidel vzájemné komunikace, což se projevovalo značnou nekázní v průběhu celé hodiny. Ve dvou třetinách hodin byla pravidla komunikace jasně stanovena a vyučujícími vyžadováno jejich dodržování. V jedné ze sledovaných hodin učitelka vhodným způsobem vedla žáky ke vzájemnému respektování a sebeúctě. Rozvoj komunikativních dovedností žáků byl patrný zvláště při řešení slovních úloh. Verbální projev vyučujících byl srozumitelný a věku žáků přiměřený.

V hodinách byly výkony žáků průběžně hodnoceny slovně (pochvala, ocenění pokroku). Ani v jedné z hodin se neobjevilo sebehodnocení žáků. Sešity jsou pravidelně kontrolovány, jejich úroveň je dobrá. V žakovských knížkách a v záznamníčcích jsou žáci hodnoceni převážně z písemných prací.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu matematika na I. stupni základní školy byly hodnoceny stupněm dobrý (průměrný).

Průběh a výsledky vzdělávání v bloku předmětů s výchovným zaměřením (výtvarná výchova, hudební výchova, praktické činnosti a tělesná výchova) na I. stupni základní školy

Hospitováno bylo celkem v 17 hodinách (třech *výtvarné výchovy*, pěti *praktických činností*, pěti *hudební výchovy* a čtyřech *tělesné výchovy*) celkem u 12 učitelek, z nichž pouze dvě nejsou odborně kvalifikované. Chybějící odborná kvalifikace zmiňovaných dvou učitelek neovlivnila negativně kvalitu sledovaných hodin.

Cíle hospitovaných hodin byly přiměřené aktuálním dovednostem žáků jednotlivých tříd a v souladu s učebními osnovami (vyjma jedné hodiny *hudební výchovy*). Vyučující působí jako třídní učitelky zpravidla v téže třídě od 1. až do 5. ročníku. Tímto systémem, jak vyplývá ze záznamů v třídních knihách, je dobře zajištěna kontinuita vzdělávání v předmětech, pro které nejsou učebními osnovami konkretizovány dovednosti pro jednotlivé ročníky.

Všechny hodiny se vyznačovaly potřebnou materiální podporou. V hodinách *praktických činností* měli vždy žáci k dispozici ukázkou finálního výrobku, pracovní náčiní i materiál, v hodinách *výtvarné výchovy* zase různý výtvarný materiál. Pomůcky, které uplatnily vyučující v hodinách *tělesné výchovy* a *hudební výchovy*, rovněž odpovídaly stanoveným vzdělávacím cílům.

Ve všech hodinách byli žáci seznámeni s jejich programem. Organizace výuky byla účelná ve všech hodinách *výtvarné výchovy* a čtyřech hodinách *praktických činností*. V těchto hodinách byly pokyny vyučujících jednoznačné, konkrétní, často s ověřením porozumění zadanému úkolu. Vyučující sledovaly správnost postupů, v případě potřeby je korigovaly a poskytly individuální pomoc. Rovněž vnitřní členění hodin *tělesné výchovy* bylo účelné. Nedostatkem bylo, že ve dvou hodinách učitelky neopravovaly nesprávné provádění cviků žáky a v jedné hodině nebyly vždy zařazeny po cvicích posilovacích cviky uvolňovací. Sporadické střídání činností ve dvou hodinách *hudební výchovy* vedlo ke značné nekázní žáků, naopak zbývající tři hodiny se vyznačovaly pestrou škálou zařazovaných aktivit.

V hodinách *výtvarné výchovy* a *praktických činností* byla patrná výrazná motivace žáků k činnostem (prostřednictvím mezipředmětových vztahů a praktického využití výrobku), která vzbudila zájem žáků o výuku. V hodinách *hudební výchovy* výrazně chybělo motivování žáků k hudebním činnostem v jedné hodině, v ostatních případech učitelky význam motivace neopomíjely. Vysokou aktivitou žáků se vyznačovaly i hodiny *tělesné výchovy*.

Ve všech hodinách byly vztahy mezi učitelkami a žáky partnerské a vyjma čtyř hodin, žáci dodržovali stanovená pravidla jednání. V hodinách *výtvarné výchovy* a *pracovních činností* byla podpora rozvoje komunikativních dovedností žáků ze strany vyučujících nízká, příležitost vést se žáky rozhovor nad výtvarnými pracemi a zhotovovanými výrobky využily pouze dvě vyučující. V hodinách *hudební výchovy* a *tělesné výchovy* pozornost věnovaná rozvoji řečového projevu žáků odpovídala charakteru těchto vzdělávacích předmětů.

Hodnocení výkonu žáků bylo ve všech hodinách slovní. V hodinách *výtvarné výchovy* a *pracovních činností*, vyjma jedné, ve které je učitelka nezařadila vůbec, nekonkrétní. Sdělení učitelů typu *hodina – výrobek se mi líbily či nelíbily* nevystihovalo míru zvládnutí osvojované dovednosti, někdy bylo hodnocení zúženo jen na hodnocení chování žáků. Stejně nekonkrétní bylo i vzájemné hodnocení žáků. Pozitivem ale je, že vyučující v případě méně zdařilého výkonu žáka oceňovaly jeho snahu a vyjadřovaly pozitivní očekávání při plnění následujícího úkolu. Kontrolou žákovských knížek a zápisníčků bylo zjištěno, že zákonní zástupci nejsou dostatečně o klasifikaci dětí informováni. Ve třech třídách neměli žáci za první pololetí zaznamenánu žádnou známku z některého ze sledovaných předmětů.

Průběh a výsledky vzdělávání sledovaných předmětů byly celkově hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Český jazyka na II. stupni základní školy

Sledovaná výuka vycházela z tematických plánů, které měly charakter časového harmonogramu rozložení učiva v ročníku. Devět navštívených hodin u pěti odborně způsobilých učitelek bylo obsahově dobře připravených a při sledované výuce nebyly zjištěny žádné věcné nedostatky. Cíle hodin byly jasně stanoveny. Ve vyšším ročníku byly dílčí cíle ve vztahu k nadanějším žáků nízké, chyběla diferenciacce. Při plánování průběhu třetiny hospitovaných hodin nebyl vymezen dostatečný čas na efektivní závěr, docházelo i k jejich přesahování do přestávek.

Výuka probíhala v kmenových učebnách. Většina sledovaných hodin se materiálně opírala o nakopírované materiály, práci s učebnicí, sešitem, ve většině hodin byl využívám i zpětný projektor. Pouze jedna třída měla netradičně uspořádány lavice, v ostatních se uspořádání měnilo před výukou nebo v jejím průběhu. V jedné hodině žáci vhodně pracovali s novinovým textem, v další byla k navození pocitových vjemů využita např. hračka, v jedné hodině mohli žáci využít dva Slovníky cizích slov. Ve všech sledovaných hodinách chybělo k předmětu motivující podnětné prostředí tříd (obrazový materiál, práce žáků, dostatek slovníků a odborných příruček, beletrie). V žádné hospitované hodině nebyla využita výpočetní technika.

Učitelky využívaly různé vyučovací metody a organizační postupy, ale pro dvě třetiny sledovaných hodin bylo charakteristické přečeňování role vyučujícího jako zdroje informací. Zařazení metody řízeného rozhovoru a skupinové či individuální práce bylo velmi časté, kromě dvou vyučovacích hodin se však objevily výrazné negativní jevy v organizaci a v hodnocení skupinové práce (efektivní organizace práce skupin, zapojení jednotlivých žáků, jejich počet ve skupině, prezentace, porovnávání a hodnocení výsledků práce žáků). K těmto výrazným negativům patřilo také nepromyšlené vytváření skupin v průběhu výuky. Při frontální výuce patřilo k nejčastějším nedostatkům zapojení pouze části třídy. Při přednesu literárního textu byly opomenuty zásady práce s literárním dílem a s mluveným slovem, včetně vytvoření odpovídající atmosféry ve třídě. Pouze jedna vyučující vhodně využila projektové vyučování. Individuální přístup k žákům s poruchami učení byl zaznamenán pouze ve třech hodinách. Závěrečnému shrnutí a zopakování učiva byl vymezen prostor v cca polovině hodin, žáci ale nebyli cíleně vedeni k efektivní spolupráci a konkrétnímu hodnocení a sebehodnocení. Změny činností v průběhu většiny hodin byly četné, velmi často chyběl důraz na správné sezení žáků při psaní a čtení, v jedné třídě výška lavic výrazně nerespektovala antropometrické zvláštnosti žáků.

Účinná úvodní motivace byla zaznamenána pouze ve třech hodinách, v ostatních byla opomenuta. Průběžně byly pozornost a zájem žáků podporovány různými vhodnými motivačními postupy (pochvala, dílčí ohodnocení), ve třetině hodin vyučující k pozitivní motivaci využily např. prožitek, zajímavý literární text, problémový úkol, soutěž.

Žáci většinou s vyučujícími spolupracovali. Do aktivní práce se ne vždy dařilo zapojit všechny. Snaha o záměrné rozvíjení komunikativních dovedností byla zaznamenána pouze ve třetině sledovaných hodin. Zejména chyběla častější příležitost k diskusi, k prezentování vlastních názorů, využívání mezipředmětových vztahů. Bylo zaznamenáno používání nespisovných výrazů v mluveném projevu, a to i ve vyjadřování dvou vyučujících. Písemné záznamy některých žáků svědčily o tom, že nejsou vždy důsledně vedeni k dodržování základní úpravy písemného projevu. K efektivitě výuky nepřispívá ani zapisování teorie do školních sešitů (např. přehled slovních druhů).

V průběhu sledovaných hodin učitelky využívaly pochvalu, ocenění výkonu. Ocenění pokroku zaznamenáno nebylo. Klasifikace v žákovských knížkách svou četností většinou odpovídala etapě školního roku, bylo však zjištěno preferování jazykové složky předmětu, opomíjení klasifikace slohu a literární výchovy. V průběhu školního roku jsou žáci k výuce předmětu motivováni účastí v předmětových soutěžích a činnostech Klubu mladého diváka.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce na II. stupni základní školy byly hodnoceny stupněm dobrý (průměrný).

Matematika a fyzika na II. stupni základní školy

V průběhu inspekce proběhlo celkem 14 hospitací ve všech třídách II. stupně, u všech vyučujících *matematiky* a *fyziky*. Kvalifikovanost učitelek se ve sledovaných hodinách pozitivně projevila v odborném i věcně správném vedení výuky i ve velmi dobrých znalostech a dovednostech žáků. Chybějící specializace jedné vyučující *matematiky* a také jedné vyučující *fyziky* neměly negativní vliv na kvalitu výuky.

Učitelky stanovily cíle přiměřené aktuálnímu stavu třídy, které byly v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Výuka probíhala u všech vyučujících dle tematických plánů, které obsahují časové vymezení základních témat. V úvodu většiny sledovaných hodin však nebyli žáci se zvoleným tématem (cílem) hodiny seznámeni. V závěru většiny hodin vyučující jejich obsah neshruly a průběh výuky nezhodnotily.

Hodiny *matematiky* probíhaly v upravených učebnách, avšak bez podnětného vybavení k její výuce. V průběhu hospitovaných hodin žáci efektivně pracovali s učebnicemi, sbírkami úloh i cvičebními podklady, které připravují samy učitelky. Sešity žáků mají velmi dobrou estetickou úroveň. K zefektivnění výuky vyučující téměř ve všech hodinách využívaly zpětný projektor. Po materiální stránce byla výborně zajištěna sledovaná výuka *fyziky* v 9. ročníku, kde bylo mimo jiné využito audionahrávky a videoprojekce s aktivním činnostním zapojením žáků. Učitelky obou sledovaných předmětů mají k dispozici pouze velmi staré a nemotivující pomůcky, které se však snažily při výuce vhodně používat. Učebna *výpočetní techniky* nebyla při výuce *matematiky* ani *fyziky* v průběhu inspekce využita.

Sledované hodiny byly kvalitně řízeny, měly efektivní a logickou strukturu. Pestrým střídáním forem a metod výuky se dařilo ve většině sledovaných hodin udržet aktivní pozornost žáků během celé vyučovací jednotky. Vyučující například vhodně doplňovaly frontální výuku samostatnou prací a často i skupinovým vyučováním s prvky týmové práce, přičemž bylo patrné, že žáci ve skupinách pracují pravidelně a úspěšně. Individuální přístup k žákům se specifickými poruchami učení byl celkově průměrný. Vyučující věnovaly pozornost rozvoji nadanějších jedinců.

V hospitovaných hodinách byla aktivita a zájem žáků o výuku vynikající. Učitelky účelně věnovaly zvýšení zájmu a motivace mnoho aktivit (různé hry a soutěže). Často byla také vhodně propojena teorie s praxí. Vyučujícím se v *matematice* i *fyzice* úspěšně dařilo nenásilnou formou budovat pevné mezipředmětové vztahy.

Mezi učiteli a žáky výrazně převládala pozitivní interakce. Prvky pasivity a nezájmu byly výjimečné. Pouze ojediněle však měli žáci dostatek prostoru k vyjádření vlastního názoru a málo byli vybízeni k argumentaci a diskusím, čímž byla oslabena možnost výchovy k toleranci, vzájemnému respektování a k přijetí správného konečného stanoviska. Vyučující kladly velký důraz na rozvoj komunikativních dovedností žáků zejména v oblasti přesného matematického vyjadřování.

Hodnocení se ve sledovaných hodinách *matematiky* a *fyziky* vyskytovalo jen v omezené míře. Ze záznamů v žakovských knížkách je patrné, že hodnocení je prováděno pravidelně, s dostatečnou frekvencí. Učitelky se při hodnocení snažily zaměřovat také na individuální schopnosti žáků. Sebehodnocení nebylo ve sledovaných hodinách využíváno vůbec. Jednoznačné ocenění pokroku zejména u slabších žáků bylo v průběhu hospitací zaznamenáno pouze ojediněle.

Ve škole neexistuje volitelný nebo nepovinný předmět či kroužek s matematickým či fyzikálním zaměřením. Žáci II. stupně jsou vedeni k účasti v odborných soutěžích, (Pythagoriáda, matematická a fyzikální olympiáda), kde získali přední umístění v okresních kolech.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice a fyzice na II.stupni základní školy byly celkově hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Dějepis a občanská výchova

V průběhu inspekce bylo hospitováno celkem v pěti hodinách *dějepis* a *občanské výchovy*. Obě odborně způsobilé vyučující mají zpracovány tematické plány, které mají charakter časového rozložení učiva v ročníku do školního roku. Předložený tematický plán *dějepis* v 9. ročníku dostatečně nezohledňuje reálnou situaci v závěru školního roku, přestože ve čtyřletém vzdělávacím cyklu v 6. až 9. ročníku 2000/2001 až 2003/2004 nebyla probrána část tematického celku *Československo a svět ve 2. polovině 20. století*. Učivo probírané ve sledovaných hodinách navazovalo na témata předchozích hodin. Nedostatky v plánování struktury a obsahu vyučovací hodiny byly patrné zejména v závěru hodin, většinou chyběl čas na k dalšímu učení motivující shrnutí učiva a zhodnocení práce ze strany vyučujících i žáků. V jedné sledované hodině nebyly dílčí cíle v souladu s tématem hodiny.

Sledované hodiny probíhaly většinou v kmenových učebnách. Ve všech třídách, kromě jedné, zcela chyběla didakticky podnětná nástěnná výzdoba k oběma sledovaným předmětům. Žáci většinou pracovali s nakopírovanými materiály, sešitem a učebnicí, ve dvou hodinách byla využívána nástěnná mapa. Ve dvou hodinách byla výuka doplněna odbornou literaturou, v jedné ukázkou starých mincí. Ve většině hodin sloužil k zajištění názornosti vyučování zpětný projektor. Při výuce mají žáci většinou k dispozici učebnice různých řad, chybějí však další odborné texty, obrazový materiál a názorné nástěnné pomůcky. V žádné sledované hodině nebyla využita výpočetní technika.

Výuka byla ovlivněna většinou přílišnou verbální a organizační aktivitou učitelek, které negativně ovlivňovaly průběh řízených rozhovorů na probírané téma a omezovaly prostor k rozvoji komunikativních dovedností žáků. Často byl využíván řízený rozhovor a frontální výuka, v průběhu všech hodin žáci také spolupracovali ve skupinách nebo dvojicích. Při této organizaci práce však byly zaznamenány výrazné nedostatky. Například v jedné hodině bylo rozdělení třídy na skupinu dívek a chlapců neefektivní a kontraproduktivní. Také organizace práce ve skupinách nebyla dobře promyšlena, skupiny a dvojice byly vytvářeny náhodně, žáci nebyli vedeni a motivováni ke spolupráci skupin, k aktivitě při vyhodnocování a ověřování získaných poznatků. Většině hodin také chyběl dostatečný prostor k diskusi směřující k vytváření hodnotových postojů a rozvoji osobností žáků. Ve většině hodin nebyla pozorována individuální práce se žáky s poruchami učení ani kvantitativní diferenciací úkolů ve vztahu k žákům nadanějším.

Všechny sledované hodiny postrádaly výraznější úvodní motivaci, průběžně byli žáci motivováni pochvalou a dílčím hodnocením, křížovkou, známku, soutěží. Práce s křížovkou v jedné třídě však ve svém důsledku vedla spíše k demotivování, a to zejména žáků slabších. Ojedinele byly využívány zkušenosti žáků, chyběla práce s informacemi, jejich vyhodnocování a využívání, chyběla práce s prožitkem. K pozitivní atmosféře ve třídě nepřispěl ani mentorský přístup jedné z vyučujících.

Žáci s vyučujícími většinou spolupracovali, ne vždy se dařilo, zejména při frontální výuce, aktivizovat celou třídu; ve třech sledovaných hodinách se část žáků se věnovala činností s výukou nesouvisejícím. Záměrné rozvíjení verbálních komunikativních dovedností žáků, participace žáků na shrnutí učiva (například společně vytvářeným písemným záznamem), ve většině sledovaných hodin zaznamenány nebyly. K pozitivům výuky *dějepis*, zejména v nižších ročnících, patří předem připravené stručné zápisy, které si žáci vlepují do sešitů.

V průběhu hospitovaných hodin vyučující hodnotily pochvalou, body a dílčím ohodnocením práce jednotlivce. Ocenění pokroku zaznamenáno nebylo. Hodnocení v žákovských knížkách většinou odpovídalo etapě školního roku, v dějepise bylo preferováno hodnocení testů.

K zájmu o předmět jsou žáci v průběhu školního roku motivováni odbornými exkurzemi a účastí v předmětové soutěži.

Průběh a výsledky vzdělávání v dějepise a občanské výchově byly celkově hodnoceny stupněm dobrý (průměrný).

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Systematická a dlouhodobá autoevaluace, která by hodnotila výsledky školy a efektivitu výchovně-vzdělávacích procesů ve škole v širších souvislostech, prozatím ve škole chybí.

Škola v tomto školním roce v 9. ročníku využila komerční testy k hodnocení *ostatních studijních předpokladů* žáků a úrovně znalostí z *českého jazyka* a *matematiky*. Skutečnosti zjištěné těmito testy nebyly ředitelem školy ve vztahu ke konkrétní práci jednotlivých vyučujících a k dalšímu zkvalitňování výuky vzhledem k termínu jejich zaslání zatím využity. Vedení školy využívá také vlastní evaluační nástroje (dotazníky, rozhovory). Částečný přehled o úrovni vzdělávání, tedy další zpětnou vazbu, získává škola z účasti a umístění žáků při olympiádách a soutěžích v rámci okresu a z úspěšnosti žáků při přijímacím řízení.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Celkově byl průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech český jazyk, dějepis, občanská výchova, matematika, fyzika a v bloku předmětů s výchovným zaměřením (výtvarná výchova, hudební výchova, praktické činnosti a tělesná výchova) na I. stupni hodnocen stupněm dobrý (průměrný).

SOUČÁSTI ŠKOLY

Školní družina

Školní družina nemá k dispozici vlastní prostory, využívá dvě kmenové učebny na I. stupni základní školy. Činnost je organizována v ranních i odpoledních hodinách ve čtyřech odděleních se 104 zapsanými žáky. Práce vychovatelek se řídí tematickým plánem a funkčním řádem. Hospitace v průběhu inspekce prováděny nebyly.

Škola při nemocnici

Účelně uspořádaná třída při nemocnici je vybavená spíše pro zájmové činnosti předškolních dětí a práci ve školní družině. Pro potřebu výuky je kromě učebnic a pracovních listů k dispozici jen minimum pomůcek. Dobré je vybavení audiovizuální technikou.

Výuka ve třídě při nemocnici probíhá podle upraveného učebního plánu. Týdenní rozvrh hodin je stanoven a podle potřeby dále individuálně přizpůsobován zdravotnímu stavu žáka. Vyučuje se *českému jazyku, matematice, prvouce, přírodovědě, vlastivědě, zeměpisu, dějepisu, výtvarné výchově, hudební výchově a praktickým činnostem*. Plnění učebních osnov nelze v této třídě vzhledem k jejím specifickým podmínkám hodnotit. Začátek vyučovací doby je stanoven účelně s ohledem na denní režim dětského lůžkového oddělení.

Průběh a výsledky vzdělávání ve třídě při nemocnici (český jazyk a matematika)

Hospitováno bylo ve dvou dnech. První den se výuky zúčastnila jedna studentka střední školy a jedno dítě předškolního věku i přesto, že je při nemocnici zřízena pouze základní škola. V tento den nebyl hospitalizován žádný žák základní školy. V průběhu druhého dne se výuky zúčastnili dva žáci základní školy, jeden žák zvláštní školy a jedno dítě předškolního věku.

Prvotním cílem bylo, v rámci pedagogické diagnostiky, zjištění úrovně vědomostí a dovedností žáků. Následně stanovené vzdělávací cíle odpovídaly této úrovni a zaměřovaly

se na procvičování učiva, které bylo žákům vysvětleno v kmenové škole. V jednom případě s ohledem na zdravotní stav žáka vyučující zařadila poslech pohádky a rozhovor s dítětem.

K výuce měli žáci až na jednu výjimku (využita odborná příručka pro ověření správnosti řešení dílčá dovedností žáků) jen učebnice a pracovní listy, většinou ty, které dostali v kmenové škole a do nemocnice jim je rodiče přinesli.

Vyučování probíhalo v pokoji a v učebně, která je vyzdobena výtvarnými a rukodělnými pracemi žáků. Vyučující vždy zadala samostatnou práci a následně provedla společně se žákem kontrolu správnosti splnění úkolu. V případě žákyně základní školy se výuka vyznačovala četnými odbornými nedostatky. Tempo výuky zcela zohledňovalo psychomotorické zvláštnosti žáků.

Učitelka svým přístupem vytvářela takřka rodinné prostředí a navozovala u dětí psychickou pohodu. Žákyně měla pro argumentaci svých rozhodnutí málo prostoru. Učitelka i přesto, že výuka byla organizována individuálně, jí neposkytovala dostatek času na přípravu odpovědi, na otázku, kterou žákyni zadala, většinou i sama odpovídala.

Hodnocení práce žáků bylo vesměs pozitivní a motivující a následovalo za každým jejich dílčím výkonem.

Průběh a výsledky vzdělávání byly hodnoceny stupněm dobrý (průměrný).

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- V průběhu inspekce byla provedena tematicky zaměřená inspekce s názvem „*Výchova k lidským právům a toleranci*“. Její výsledky budou zapracovány do celostátní zprávy, která bude zveřejněna na internetu.
- *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* vydané Školským úřadem Mělník 28. 5. 1996 se neshoduje s *Výpisem ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* ze dne 6. 12. 1999 ani se *Zřizovací listinou Základní školy Mělník, Jaroslava Seiferta 148* ze dne 21. 6. 2001.
- Při kontrole vydaných faktur školy za rok 2003, mzdových listů za rok 2003, docházky za měsíc leden 2003 a dohod o provedení práce uzavřených v roce 2003 bylo zjištěno, že pedagogičtí zaměstnanci školy s osobními čísly 1679 a 1814 pracovali v rámci doplňkové činnosti školy ve dnech od 8. 1. 2003 do 11. 1. 2003 jako lektori doškolovacího kurzu instruktorů školního lyžování. Tuto činnost prováděli za odměnu v rámci doplňkové činnosti školy (doplňková činnost nesmí být vykonávána na úkor hlavní činnosti školy). Přestože v uvedené době tito zaměstnanci nedocházeli do svého hlavního zaměstnání a nečerpali v tyto dny dovolenou ani náhradní volno (na náhradní volno v uváděném období neměli nárok), v uvedených dokladech (mzdových listech a docházce do zaměstnání) však byli v tuto dobu vedeni a odměňováni, jako by ve svém hlavním zaměstnání byli přítomni.
- Při porovnávání kapacity školní družiny stanovené v *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* a ve *Výpisu ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* a *Výkazu o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2004* bylo zjištěno překročení kapacity školní družiny stanovené ve výše uvedených dokumentech.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* čj. 426-00 vydané 28. 5. 1996 Školským úřadem Mělník
2. *Výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* z 6. 12. 1999
3. *Zřizovací listina Základní škola Mělník, Jaroslava Seiferta 148* ze dne 21. 6. 2001

4. *Potvrzení ve funkci ředitele* ze dne 12. 6. 2000, bez uvedení čj.
5. *Jmenování do funkce* ze dne 1. 9. 1998, bez uvedení čj.
6. *Spádový obvod ZŠ Mělník, J. Seiferta 148*, bez uvedení data a čj.
7. *Třídní knihy* všech tříd I. stupně za školní rok 2003/2004
8. *Třídní knihy* všech tříd za školní rok 2004/2005 ke dni inspekce
9. *Třídní knihy* všech tříd II. stupně ze čtyřletého vzdělávacího cyklu 2000/2001 až 2003/2004
10. *Učební plány na šk. rok 2004/2005*
11. Tematické plány učiva sledovaných předmětů
12. *Rozvrh hodin* podle tříd pro školní rok 2004/2005 ze dne 29. 12. 2004
13. *Rozvrh hodin učitelů* pro školní rok 2004/2005 ze dne 29. 12. 2004
14. *Čestné prohlášení k výuce dějepisu* ve čtyřletém vzdělávacím cyklu v 6.-9. ročníku ve školních letech 2000/2001 až 2003/2004 ze dne 14. 1. 2005, vypracované ředitelem školy
15. *Řád školy, Základní škola, ul. Jaroslava Seiferta 148, 276 01 Mělník* ze dne 1. 9. 2004
16. *Řád školní družiny při základní škole, ul. Jaroslava Seiferta 148, Mělník*, bez uvedení čj.
17. *Tělocvična – provozní řád*, bez uvedení čj.
18. *Zápisy z jednání porad* ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005 ke dni inspekce
19. *Třídní výkazy* všech tříd ze školního roku 2004/2005 ke dni inspekce
20. *Katalogové listy žáků* školy ke dni inspekce
21. *Stanovisko k nesprávnému zápisu hodin v třídních knihách* ze dne 12. ledna 2005, bez uvedení čj., vypracované ředitelem školy
22. *Žákovské knížky a záznamníky žáků* školy (výběr) ve školním roce 2004/2005
23. *Kontrolní práce žáků* školy z českého jazyka a matematiky
24. *Výsledky testů Scio* žáků 9. ročníku ve školním roce 2004/2005
25. *Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2004* zpracovaný dne 6. října 2004
26. *Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. –4. čtvrtletí 2003 Škol (MŠMT) P 1-04* zpracovaný dne 19. ledna 2004
27. *Účtový rozvrh období od 01. 01. 2003 do 31. 12. 2003* bez uvedení data vyhotovení
28. *Hlavní kniha účtů období od 01. 01. 2003 do 31. 12. 2003* bez uvedení data vyhotovení
29. *Účetní kniha účtů od 01. 01. 2003 do 31. 12. 2003*, účty týkající se finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu: 501.020 (Knihy a učebnice), 501.021 (Učební pomůcky), 501.022 (Videokazety, audiokazety, CD), 501.027 (Pomůcky pro 1. ročník), 501.091 (DDHM), 512.001 (Cestovné), 518.001 (Plavecký výcvik), 518.017 (DVPP), 518.022 (DNDM), 521.010 (Základní mzdy), 521.090 (OON), 524.001 (Sociální pojištění), 524.002 (VZP), 524.003 (VOZP), 524.004 (OBOZP), 524.005 (ZPMV ČR), 524.006 (ČNZP), 527.002 (Odvod do FKSP), 549.001 (Zákonné úrazové pojištění - Kooperativa), 691.003 (Dotace MÚ - 2)
30. *Závazné ukazatele rozpočtu NIV - upravený rozpočet k 30. 09. 2003*, čj.: 18094/2003/ŠKO

- odděl. rozpočtu ze dne 30. 9. 2003 (účelově přidělené finanční prostředky ze státního rozpočtu na Projekt P I - Informační gramotnost a Projekt II - Tvorba, distribuce a evaluace softwarových produktů)
31. *Závazné ukazatele rozpočtu NIV - upravený rozpočet k 05. 12. 2003*, čj.: 22600/2003/ŠKO - odděl. rozpočtu ze dne 5. prosince 2003
 32. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých MŠMT transferem v roce 2003, Tabulka č. 1 ze dne 19. ledna 2004
 33. Bankovní výpis číslo 195 ze dne 22. 12. 2003 (odvod nevyčerpaných finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu)
 34. *Výkaz Škol (MŠMT) VM 1, vyúčtování účelové dotace podle stavu k 31. 12. 2003* ze dne 21. ledna 2004
 35. *Deník za období od 01. 01. 2003 do 31. 12. 2003* bez uvedení data vyhotovení
 36. *Výsledovka období od 01. 01. 2003 do 31. 12. 2003* bez uvedení data vyhotovení
 37. *Rozbor hospodaření rok 2003 - Prostředky na přímé vzdělávání výdaje 1. 1. 2003 - 31. 12. 2003* bez uvedení data vyhotovení
 38. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2003 ze dne 19. prosince 2003
 39. Výdajové pokladní doklady (daňové doklady) čísla 75, 123, 128, 285, 305, 314, 356, 389, 449 a 463
 40. Interní účetní doklady čísla 8, 15 a 79
 41. *Pobyť na lyžařském kurzu instruktorů školního lyžování v Peci pod Sněžkou, Bouda Svornost ve dnech 12. 12. 2003 až 18. 12. 2003* - doklad ze dne 10. prosince 2003 včetně přihlášky
 42. Doklad týkající se informace o zrušení kurzu, který měl být uskutečněn od 12. 12. 2003 do 18. 12. 2003, a zároveň informace o náhradním termínu od 28. 2. 2004 do 5. 3. 2004, bez uvedení data vyhotovení
 43. *Mzdová rekapitulace za měsíc od 01/2003 do 12/2003* zpracovaná dne 6. ledna 2004
 44. *Výběrová sestava 9/2003* – 3 listy (osobní čísla a pracovní úvazky všech zaměstnanců školy), vyhotovená 11. října 2003
 45. Personální spisy (pracovní smlouvy, doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, čestná prohlášení o předchozí praxi, vojenské službě a mateřské dovolené, přehledy výpočtu započítané praxe, osobní dotazníky, pracovní náplně a platové výměry platné v roce 2003) zaměstnanců s osobními čísly 1738, 1749, 1751, 1808, 1809, 2278, 7047, 7069 a 6800
 46. *Platové výměry zaměstnanců s osobními čísly 1738, 1749, 1751, 1808, 1809, 2278, 7047, 7068, 7069 a 6800* platné v roce 2003
 47. Mzdové listy za rok 2003 zaměstnanců s osobními čísly 1585, 1694, 1718, 1736, 1737, 1738, 1740, 1742, 1748, 1749, 1751, 1800, 1802, 1808, 1809, 1985, 1914, 1976, 2278, 2296, 2407, 2428, 7024, 7047, 7068, 7069 a 6800
 48. *Výroční zpráva za školní rok 2003/2004* s přílohou *Zpráva o hospodaření školy* ze dne 30. 6. 2004
 49. *Inspekční zpráva oc3zt102 čj. 03646/00-203*

ZÁVĚR

Personální podmínky školy jsou z hlediska naplnění předepsaných podmínek odborné způsobilosti učitelů velmi dobré. Organizace činnosti a provozu školy ve vztahu k zaměstnancům i žákům odrážela aktuální prostorové podmínky školy. Organizační struktura byla vytvořena promyšleně a je funkční. Vnitřní informační systém zajišťuje, aby všichni učitelé, bez ohledu na to, ve které budově učí, měli přístup k potřebným informacím. Přetrvávající nedostatky byly zaznamenány v málo účinné kontrolní činnosti a při vedení pracovníků. V práci učitelů přetrvává část negativ, zjištěných při hospitacích školních inspektorů při předcházející inspekci, i v letošním roce. Pokrok byl naopak zaznamenán v širším zapojení učitelů do dalšího vzdělávání. Dobře se daří využívat některé získané poznatky v organizaci a v systému, méně se daří začleňovat nové poznatky do výuky.

Personální podmínky pro výuku sledovaných předmětů byly hodnoceny stupněm dobrý.

Provozní problémy jsou spojeny s nutností využívat k výuce další vzdálené budovy a chybějícími prostory pro odborné učebny a školní družinu. Materiálně-technické podmínky výuky se částečně zlepšily. Probíhá inovace žakovského nábytku. Zlepšilo se vybavení didaktickou technikou a počítači. K dispozici je vhodný software, i když prozatím jen k některým předmětům a tematickým celkům. Problémové je využívání výpočetní techniky žáky v průběhu výuky, neboť učebna je prostorově příliš malá. V době inspekce chybělo vybavení jednotlivých kabinetů sledovaných předmětů na II. stupni základní školy názornými pomůckami a odbornými texty, rezervy byly i ve vybavení k výuce *tělesné výchovy*. V hospitovaných hodinách žáci většinou pracovali s vhodnými učebnicemi i doplňkovými texty, část jich však byla již značně opotřebovaná. Potřebné kompenzační pomůcky má škola i pro práci se žáky se specifickými poruchami učení.

Materiálně-technické podmínky pro výuku sledovaných předmětů byly hodnoceny stupněm dobrý.

Učební plán školy nerespektoval rámcový učební plán vzdělávacího programu *Základní škola*, bylo zjištěno neplnění týdenní hodinové dotace předmětů. Ve sledované oblasti vybraných předmětů bylo zjištěno neplnění platných učebních osnov. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy vůči žákům zahrnuje školní režim s drobnými nedostatky, v podstatě kvalitní systém výchovného poradenství a prevence sociopatologických jevů. Při sledování průběhu vzdělávání byla četnost zaznamenaných kladů a nedostatků zhruba v rovnováze. Přetrvávají nedostatky v efektivním využívání činnostních forem výuky, v účinné motivaci žáků a v hodnocení jejich práce. Zjištěné nedostatky byly méně časté ve třídách I. stupně v předmětech s výchovným zaměřením. Škola se správně orientuje na vytvoření pevné soustavy základních klíčových poznatků, méně se soustředí na rozvíjení dovedností a kompetencí spojených s poznávacími cíli a na rozvíjení cílů hodnotových. Těmito prioritám jsou také přizpůsobeny prozatím užívané metody a formy autoevaluace.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech byly celkově hodnoceny stupněm dobrý.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	Vyhovující	Nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Ritz Radlinská Scherlingová	Ritz–Radlinská Scherlingová, v. r.
Člen týmu	Mgr. Jana Frojdová	Frojdová, v. r.
Člen týmu	PaedDr. Jitka Kozáková	Kozáková, v. r.
Člen týmu	PaedDr. Jarmila Rychlá	Rychlá, v. r.
Člen týmu	Mgr. Vladimír Škuta	Škuta, v. r.
Člen týmu	Alena Kofentová	Kofentová, v. r.
Člen týmu	Alena Paulová	Paulová, v. r.

V Praze dne 7. února 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Učňovská 1/100, 190 00 Praha. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. 2. 2005.....

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

PaedDr. Milan Němec

Němec, v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Městský úřad Mělník		
Školská rada	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
11. 3. 2005	c5-1042/05-5222	Připomínky byly podány.